

[Peder Sass]

unge får en ungdomsuddannelse. Vi ved, at der af en ungdomsårgang er ca. en fjerdedel, der ikke får en ungdomsuddannelse, og med de krav, som arbejdsmarkedet vil stille fremover, er det vigtigt, at vi indretter vores uddannelsessystem således, at flest mulig unge har en mulighed for at få en uddannelsesmæssig baggrund at bygge deres voksentilværelse på.

I en rapport fra 1979 siger tidligere minister K. Helveg Petersen:

»Vi må vise, at samfundet har brug for de unge, deres kræfter, talent og idérigdom.«

Allerede dengang konstaterede man, at de unge, der ikke gennemførte en ungdomsuddannelse, risikerede passivitet og stor risiko for længerevarende arbejdsløshed og social isolation fra fællesskabet.

I Socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at vi ikke passivt kan lade tingene gå deres gang; der må sættes ind med handling, som kan ændre disse forhold, hvilket lovforslaget er et udtryk for.

I bemærkningerne til lovforslagets § 1 og § 2 beskrives, at uddannelsesplanen tilrettelægges med henblik på at opnå størst mulig merit i forhold til fortsat uddannelse. Det er op til den uddannelsesansvarlige skole at sikre, at den unge opnår de fornødne kvalifikationer og samtidig afklarer mulighederne for godskrivning af de enkelte uddannelsesdele, bl.a. igennem indhentning af forhåndstilsagn fra de aftagende uddannelsesinstitutioner.

I Socialdemokratiet lægger vi meget vægt på, at den enkelte unge ikke efter en fri ungdomsuddannelse af op til tre års varighed må konstatere, at uddannelsen ikke kunne bruges til noget. Vi ønsker en sikkerhed for, at de unge ikke ender i en uddannelsesmæssig blindgyde, og derfor forventer vi, at den kommende meritvejledning kan bidrage til en afklaring på dette område.

Fri ungdomsuddannelse er en meget fri uddannelse, hvor der ud over uddannelse kan vælges mellem forskellige former for projektarbejde, forenings- og organisationsarbejde og udviklende aktiviteter, bl.a. udvekslingsarrangementer. Denne bredde i uddannelsesforløbet stiller store krav til den uddannelsesansvarlige skole; ikke mindst skal der ved udformningen af de individuelle uddannelsesplaner tages udgangspunkt i de unges uddannelsesønsker, samtidig med at det sikres, at de un-

ge igennem de opstillede uddannelsesmål opnår de fornødne kvalifikationer.

Den uddannelsesansvarlige skole skal også føre tilsyn med kvaliteten af den aktivitet, der finder sted under hele uddannelsesforløbet, hvilket stiller krav om et stort overblik og en indsigt i de enkelte elementer, der indgår i den aftalte uddannelsesplan, ikke mindst når det gælder om at sikre de unge en fornuftig kompetence og meritgivende udslusning til nye uddannelsesveje.

Vi lægger derfor stor vægt på, at vejledningsindsatsen får en central placering. Især når der er tale om de svage unge, må der sikres en optimal vejledning koordineret med eksisterende vejledning, især den kommunale ungdomsvejledning.

I Undervisningsministeriets fremlæggelse af forslaget nævnes: Erhvervsuddannelsesrådet har iværksat forsøgs- og udviklingsarbejde om første skoleperiode med henblik på at opsamle erfaringer og udarbejde forslag til forbedringer og justeringer af den direkte skoleindgang til erhvervsuddannelserne. Lov om fri ungdomsuddannelse finder vi kan være med til at fastholde de unge i uddannelsessystemet.

Vi er tilfreds med, at der oprettes et fællesråd som bindeled mellem de uddannelsesansvarlige, og finder, det har fået en fornuftig sammensætning og opgavetildeling.

Vi konstaterer, at spørgsmålet om merudgifterne i forbindelse med lovforslagets gennemførelse bliver forhandlet med de kommunale organisationer, og vi skal på denne baggrund med de bemærkninger, der her er fremført, anbefale forslaget til dets videre behandling.

Eva Møller (KF):

Som jeg også sagde, da vi havde en forhandling om undervisningsministerens redegørelse, »Uddannelse til alle«: Intentionerne bagved er der vel ingen af os der kan være uenige i. Nu ser vi lovforslaget udmøntet, og jeg vil gerne sige, at her gælder det også, at intentionerne bag lovforslaget kan vi på ingen måde være uenige i. For størstedelen af lovforslaget er vi såmænd også enige i udformningen, men vi er lidt bekymrede ved, om det nu egentlig lever op til de målsætninger, som ministeren havde med sin redegørelse, og de tanker, vi derved alle fremsatte.